

Mednarodno uveljavljen proizvajalec hidravličnih žerjavov **Tajfun Liv**

Anton STUŠEK

Nedavni obisk Foruma fluidne tehnike 29 in bližajoča se prva obletnica prevzema postojnskega mednarodno že uveljavljenega proizvajalca hidravličnih žerjavov za manipulacijo s hlodovino in odpadnimi surovinami sta dober povod za pogovor z direktorjem podjetja gospodom Iztokom Španom, dipl. inž. stroj. Z njim smo se pogovarjali predvsem o programu hidravličnih žerjavov in podjetju Tajfun Liv, d. o. o.

Ventil: *Prosimo, da nam najprej predstavite podjetji Tajfun Planina, d. o. o. in Tajfun Liv, d. o. o., ki sta s svojimi proizvodi že uveljavljeni na mednarodnem trgu ter pogloblitve razloge in motivacijo za vašo odločitev o prevzemu programa hidravličnih žerjavov.*

I. Špan: Podjetje Tajfun je leta 1967 sredi Kozjanskega ustanovil moj oče Jožef Špan. Prvi izdelek je bil pihalnik za seno, imenovan Tajfun, pozneje se mu je pridružil obračalnik za seno, leta 1979 pa je Tajfun

razvil gozdarski vitel, ki smo ga skozi leta izpopolnjevali in v 90-tih letih z njim prodrli na zahodnoevropske trge. Danes smo največji proizvajalec gozdarskih vitlov v Evropi. Izvažamo okoli 90 % svoje proizvodnje v preko 40 evropskih in čezoceanskih držav. Povsod gradimo na lastni blagovni znamki. Imamo širok program enobobenskih gozdarskih vitlov (z vlečno silo od 35 kN do 105 kN). Proizvajamo tudi dvobobenske gozdarske vitle in rezalno-cepilne stroje ter mobilne žičnice za spravilo lesa. Sami izdelujemo

prototipe in smo sodobno tehnološko opremljeni. Prvi robot smo vpekljali v proizvodnjo leta 1995. Danes imamo kar precej robotskih celic in laserskih strojev za rezanje pločevine. Program hidravličnih dvigal LIV me je navdušil z dolgoletno tradicijo razvoja, proizvodnje in prodaje na številna evropska in druga svetovna tržišča. Tajfun Planina je program hidravličnih žerjavov odkupil od prejšnjih lastnikov in ga prenesel na novoustanovljeno hčerinsko družbo *Tajfun Liv, d. o. o.*, ki ohranja svoj sedež v Postojni. Programa se dopolnjujeta. Oboji nastopamo v gozdarstvu, Tajfun Liv pa s hidravličnimi žerjavi deluje tudi na trgu sekundarnih odpadnih surovin; za ta namen je že pred leti razvil posebno izvedbo za delo z odpadnimi surovinami. Torej prevzem programa žerjavov predstavlja tudi vstop v novo panogo. Videli smo dobro podlago za skupno rast in v letošnjem letu pričujemo sinergije med podjetjema, ki jih je kar nekaj tako na nabavnem kot tudi tehnološkem, razvojnem in marketinškem področju.

Ventil: *Kakšni sta organizacijska struktura in upravljavska, strokovna ter finančna zasnova nove družbe TAJFUN Liv, ki deluje izven lokacije matičnega podjetja?*

I. Špan: Družba Tajfun Liv, d. o. o., ohranja veliko samostojnosti. Zaposleni so namreč na področju pro-

Tovarna Tajfun Liv, d. o. o. v Postojni

grama hidravličnih žerjavov izjemno kompetentni, imajo dolgoletne izkušnje v iskanju ustreznih tehničnih rešitev in stalnih izboljšav, svoje produkte prodajajo v številne države preko lastne prodajne mreže. Žerjavi Tajfun Liv delujejo na skoraj vseh evropskih trgih, hloedovino z našimi žerjavi nalagajo in prekladajo celo na Japonskem in v Indoneziji. Družba Tajfun Liv, d. o. o., ima svojega izvršnega direktorja in ohranja vse ključne oddelke: razvoj, tehnologijo, prodajo, nabavo in seveda proizvodnjo. Strokovnjaki obeh podjetij sodelujejo in izmenjujejo ideje ter skupaj razmišljajo o novih razvojnih smernicah in o skupnih nastopih na nekaterih, zlasti bolj oddaljenih trgih. V začetku junija bomo oboji predstavili svoje proizvode na največjem svetovnem sejmu gozdarske opreme in mehanizacije Elmia Wood v Jönköpingu na Švedskem; Tajfun Planina bo razstavil rezalno-cepilne stroje in vitle, Tajfun Liv pa gozdarske hidravlične žerjave. Skratka, v prihodnje bo med kadri obeh podjetij še več sodelovanja in iskanja sinergij na vseh poslovnih področjih: nabavnem, tehnološkem, razvojnem in marketinškem. V začetku naslednjega leta bo družba Tajfun Liv svoje poslovne procese prenesla v nov informacijski sistem, kar nam bo omogočilo lažje in bolj celovito upravljanje podjetja.

Žerjav za ravnanje s sekundarnimi surovinami

Ventil: Kateri so udarni izdelki podjetja in za katera tržišča so predvsem namenjeni?

I. Špan: Tajfun Liv je specialist za široko paleto žerjavov z nosilnim navorom od 50 do 270 kN m in dosegom do 14,8 m. Prav sedaj pripravljamo rešitev, ki bo, seveda ob enaki zmogljivosti, zmanjšala maso žerjava, kar pomeni, da bo operater na vozilo lahko naložil več tovora. Skupaj z italijanskim podjetjem razvijamo novo in moderno oblikovano kabino, v kateri bo upravljevalec deležen kar nekaj udobja: hlajenja ali ogrevanja, čas si bo lahko krajšal s

poslušanjem radia; predvsem pa bo žerjav upravljal z udobnega sedenja in s pomočjo ergonomskih ročic za upravljanje. Seveda ponujamo tudi možnost osvetlitve delovišča s kabine ali pa namestimo žaromete na žerjavovo roko. Operater lahko žerjav upravlja daljinsko (radijsko) s pomočjo preproste krmilne konzole.

Ventil: Prosimo, da nam na kratko predstavite osnovne značilnosti žerjavov in program hidravličnih žerjavov nekoliko podrobneje opišete?

I. Špan: Žerjavi Tajfun Liv so prijazni pomočniki uporabnikom, ki nakladajo, prevažajo in razkladajo hloedovino. Na ohišje tovarnjaka ali na prikolico jih pritrdijo strokovno usposobljeni monterji. Različni trgi uporabljajo različne tipe, saj se vrste hloedovine, reliefi gozdnih tal in navade pri delu od države do države razlikujejo. Na domačem trgu prodamo največ žerjavov tipa »Z«, ki se priročno zložijo prečno za kabino tovarnjaka ali na prikolico. Nekateri drugi trgi, npr. skandinavski, pa so veliko bolj navezani na tip »K«, ki se zloži vzdolžno po naloženem tovoru. Poleg tega naše žerjave v gozdarstvu uporabljajo v kombinacijah z gozdarskimi žičnicami, kjer sta še posebej pomembni vzdržljivost in robustnost, kajti žerjav je stalno pod močno obremenitvijo. Na žerjave Tajfun Liv lahko uporabniki name-

Žerjav tipa »Z« za pretovarjanje hloedovine

Žerjav Tajfun Liv na traktorski prikolici

stijo tudi poseben procesor, ki hlod prereže in ga olupí. Potem so tu še traktorski modeli, ki jim bomo posvetili več pozornosti v naslednjem letu. In seveda že omenjeni žerjavi za delo s sekundarnimi surovinami, ki jih v podjetju imenujemo kar dvigala za odpadke »t. i. odpadaška dvigala«. Uporabljajo jih komunalna podjetja in podjetja, ki se ukvarjajo s predelavo sekundarnih surovin. Ti žerjavi morajo izpolnjevati še dodatne zahteve evropskih standardov, ki omogočajo varno delo.

Doslej smo govorili predvsem o mobilnih žerjavih; naj omenim, da so žerjavi lahko tudi stacionarni; to pomeni, da so montirani na delovišču in tam opravljajo svoje težaško delo. Poudariti moram še, da za izdelavo žerjavov Tajfun Liv uporabljamo izključno materiale priznanih evropskih proizvajalcev: izredno kvalitetna mikrolegirana švedska jekla, trpežne hidravlične cevi, kvalitetne materiale za izdelavo hidravličnih valjev, odlične krmilne ventile ...

Ventil: Ali bo proizvodnja dvigal v popolni liniji, od razvoja preko izdelave do trženja in vzdrževanja tudi vnaprej potekala v postojnski tovar-

ni? Ali se bodo procesi izdelave integrirali z matičnim podjetjem?

I. Špan: Kot sem že omenil, je v Postojni zbranega izjemno veliko znanja in izkušenj in vsekakor bo kompetenčni center za razvoj in izdelavo hidravličnih žerjavov ostal v postojnski družbi. Podrobnejše analize bodo pokazale, kje bo smiselna integracija. Vsekakor se kažejo sinergije na nabavnem in tehnološkem področju. Proizvodnja prav tako ostaja v Postojni. Le nekatere skupne oz. podporne funkcije bodo vodene iz matičnega podjetja, npr. finance, računovodstvo, informacijska podpora, kadrovanje. Računamo tudi na skupne nastope na nekaterih tržiščih; v Rusiji že imamo lastno podjetje, prav tako v Srbiji, razmišljamo o nastopu na brazilskem trgu, ... Veliko bo treba delati na prepoznavnosti blagovne znamke Tajfun Liv. Odločili smo se, da v imenu blagovne znamke obdržimo ime Liv, ki je bilo prepoznavna blagovna znamka žerjavov v Sloveniji, na trgih bivše Jugoslavije in tudi na več evropskih trgih. Hkrati pa smo poenotili podobo obeh blagovnih znamk in jo začinjamo intenzivno tržiti. Žerjav je delovni stroj in zah-

teva dober servis in razpoložljivost potrošnih materialov in rezervnih delov. Temu področju bomo tudi v bodoče namenjali veliko skrb. Že sedaj se lahko uporabniki naših žerjavov naročijo na brezplačen servisni pregled v Postojno.

Ventil: Mogoče smemo izvedeti, kakšni so vaši srednjeročni in dolgoročni načrti na področju hidravličnih žerjavov?

I. Špan: Pred nami je veliko izzivov. Naši razvojni načrti predvidevajo posodobitve žerjavov, poleg tehničnih zmogljivosti bodo naše vodilo udobje za upravljavca in ergonomske rešitve. Sodelujemo z izobraževalnim sistemom in tako omogočamo prenos znanj iz teorije v prakso. Prav v letošnjem letu v sodelovanju s Fakulteto za strojništvo iz Ljubljane razvijamo nov krmilni ventil. V malo bolj oddaljeni prihodnosti pa bomo na trg prišli tudi s popolnoma novimi izdelki. Razmišljamo namreč o povsem novih in revolucionarnih konceptih konstrukcije in upravljanja žerjava.

Tehnološka in strojna oprema v Postojni je precej zastarela in v kratkem jo nameravamo posodobiti, s čimer bomo omogočili velik preskok v možnostih obsega proizvodnje, hkrati pa bomo intenzivno delali na rasti prodaje in razvijali nova tržišča. Domačemu trgu bomo posvetili več pozornosti, saj smo v zadnjih letih zaradi premočne usmerjenosti na tuje trge domače tržišče nekoliko zanemarili. Marketinško bomo podprli novo blagovno znamko in intenzivno delali na njeni prepoznavnosti.

Ventil: Zahvaljujemo se vam za ta pogovor, vam osebno in podjetju v celoti želimo uspešno delovanje in nadaljnji razvoj tudi v prihodnje.

I. Špan: Hvala za povabilo. Tudi vaši reviji želim veliko uspehov pri spremljanju in promoviranju znanstvenih dosežkov in predvsem povezovanju industrije in razvojnoraziskovalne sfere.

Mag. Anton Stušek, uredništvo
revije Ventil